

20-дәріс

ҚАЗАҚСТАННЫҢ
АШЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

МАКРОЭКОНОМИКА

Инфляциялық Циклдар

Тақырыптың мақсаты:

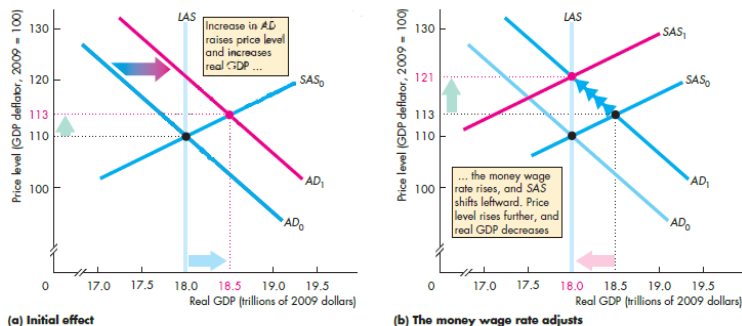
- Сұраныс инфляциясы және Баға инфляциясы
- Инфляция мен жұмыссыздық арасындағы қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді арақатынасты түсіндіру

Ұзақ мерзімді перспективада инфляция-бұл ақша құбылысы. Бұл ақша көлемі әлеуетті ЖІӨ қарағанда тез өскенде көрініс табады. Бірақ қысқа мерзімді перспективада көптеген факторлар инфляцияны тудыра алады, ал нақты ЖІӨ мен баға деңгейі өзара іс-қимыл жасайды. Осы өзара іс-қимылды зерттеу үшін біз инфляцияның екі көзін ажыратамыз: Сұраныс инфляциясы және Баға инфляциясы

Жиынтық сұраныстың артуынан басталатын Инфляция сұраныс инфляциясы деп аталады. Demand pull инфляциясы жиынтық сұранысты өзгертетін кез келген факторлардан туындауы мүмкін. Пайыздық мөлшерлеменің төмендеуі, ақша санының артуы, мемлекеттік шығындардың артуы, салықтардың төмендеуі, экспорттың артуы, инвестициялардың өсуі күтілетін болашақ пайданың өсуі ынталандырылады.

Жиынтық сұранысты ұлғайтудың бастапқы әсері.

Шартты түрде өткен жылы баға деңгейі 110, нақты ЖІӨ-18 триллион долларды, ал әлеуетті ЖІӨ-18 триллион долларды құрады. Бұл жағдай 1-ші суретте көрсетілген.

a) бөлігінде SAS₀ жиынтық ұсынысының қысқа мерзімді қисығы және жиынтық ұсыныстың ұзақ мерзімді қисығы-бұл LAS. Енді ФРЖ пайыздық ставканы төмендетеді деп болжаймыз. Ақша саны артады және жиынтық сұраныстың қисығы AD₀-дан AD₁-ге ауысады. Әлеуетті ЖІӨ-ді өзгертпей және ақшалай жалақы ставкасын өзгертпей, жиынтық ұсыныстың ұзақ мерзімді қисығы мен жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығы тиісінше LAS және SAS₀ деңгейінде қалады.

Бағалар деңгейі және нақты ЖІӨ AD₁ жиынтық сұраныс қисығының жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығымен қиылысу нүктесінде айқындалады. Баға деңгейі 113-ке дейін көтеріледі, ал нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ-нен \$18,5 трлн-ға дейін артады. Жұмыссыздық өзінің табиғи деңгейінен төмен. Экономика толық жұмыспен қамту тепе-теңдігінен жоғары деңгейде және инфляциялық алшақтық бар. Келесі қадам ақшалай жалақы деңгейін арттыру болып табылады.

Жалақының ақшалай ставкасына жауап

Нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ-ден ұзақ уақыт бойы жоғары бола алмайды. Жұмыссыздық оның табиғи деңгейінен төмен, жұмыс күшінің тапшылығы байқалады. Бұл жағдайда ақшалай жалақы деңгейі өсе бастайды. Бұл ретте қысқа мерзімді жиынтық ұсыныс азаяды және SAS қисығы солға жылжи бастайды. Баға деңгейі өсуде, ал нақты ЖІӨ төмендей бастайды.

Жиынтық сұранысты одан әрі өзгертпестен— яғни жиынтық сұраныстың қисығы AD₁ деңгейінде қалады—бұл процесс жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығы SAS₁-ге суретте ауысқанда аяқталады. 1-ші суреттің b) бөлігінде осы уақытта баға деңгейі 121-ге дейін өсті, ал нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ-ге \$18 трлн, ол басталған деңгейге оралды.

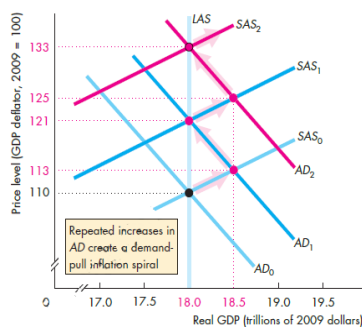
Сұранысты ынталандыратын инфляциялық процесс

Біз сипаттаған оқиғалар инфляция емес, баға деңгейінің бір реттік өсуін әкеледі. Инфляция жалғасуы

үшін жиынтық сұраныс үнемі өсуі тиіс.

Жиынтық сұраныстың тұрақты өсуінің жалғыз жолы-ақша санының тұрақты өсуі. Мысалы, Үкіметтің облигацияларды сату есебінен қаржыландыратын бюджет тапшылығы бар. Сондай-ақ, ФРЖ осы облигацияларды сатып алады деп болжаймыз. ФРЖ облигацияларды сатып алған кезде, ол көп ақша жасайды. Бұл жағдайда жиынтық сұраныс жылдан жылға өсуде. Жиынтық сұраныстың қисығы оңға жылжиды. Жиынтық сұраныстың бұл тұрақты өсуі баға деңгейіне тұрақты қысым көрсетеді. Қазіргі уақытта экономика сұраныс инфляциясын бастан кешуде.

2-ші суретте сұраныс ынталандыратын инфляция процесі көрсетілген. Бастапқы суретте Жиынтық сұраныс қисығы-AD0 көрсетілген, қысқа мерзімді жиынтық ұсыныс қисығы SAS0 тең, ал ұзақ мерзімді жиынтық ұсыныс қисығы-LAS. Нақты ЖІӨ \$ 18 трлн, ал баға деңгейі-110. Жиынтық сұраныс AD1 жиынтық сұранысының қисығын ығыстыра отырып, ұлғаюда. Нақты ЖІӨ \$ 18,5 трлн дейін, ал баға деңгейі-113 дейін артады. Экономика толық жұмыспен қамту деңгейінен асатын тепе-теңдік жағдайында тұр. Жұмыс күшінің жетіспеуі байқалады, ақшалай жалақы өсуде. Қысқа мерзімді жиынтық ұсыныс қисығы SAS1-ге ауысады. Баға деңгейі 121-ге дейін көтеріледі және нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ деңгейіне қайтарылады.

Бірақ ФРЖ қайтадан ақша санын арттырады, ал жиынтық сұраныс өсуде. Жиынтық сұраныстың қисығы AD2 оңға ығыстырылады. Бұл баға деңгейі 125-ке дейін көтеріледі, ал нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ-нен \$18,5 трлн-ға дейін қайта асады. Тағы да, ақшалай жалақы деңгейі өсіп, қысқа мерзімді жиынтық ұсынысты азайтады. SAS қисығы SAS2-ге ауысады, ал баға деңгейі одан да жоғары, 133-ке дейін көтеріледі. Ақша саны өсе бастағанына қарай жиынтық сұраныс өсуде, ал баға деңгейі инфляцияның жалғасып келе жатқан процесі шеңберінде артып келеді.

Каламазoo-дағы сұраныс инфляциясы

Сіз Каламазға сода құю зауыты сияқты экономиканың жекелеген бөлігінде не болып жатқанын қарастыра отырып, біз сипаттаған инфляция процесін жақсы түсінуге болады. Бастапқыда, жиынтық сұраныс ұлғайған кезде, содаға сұраныс артады, ал сода бағасы өседі. Жоғары бағаға тап болды, сода зауыты үстеме жұмыс істейді және өндірісті арттырады. Каламазда жұмысшылар үшін жақсы жағдай, және сода фабрикасында ең жақсы адамдарды ұстап тұру қиын. Бұл үшін ол жоғары жалақы деңгейін ұсынады. Жалақы өсіміне қарай сода фабрикасының шығындары да өсуде.

Ары қарай не болатыны жиынтық сұранысқа байланысты. Егер жиынтық сұраныс тұрақты болса, фирманың шығындары өседі, бірақ сода бағасы оның шығындары сияқты тез өспейді. Бұл жағдайда фирма өндірісті қысқартады. Ақыр соңында, жалақы деңгейі мен шығындар сода бағасының өсуі сияқты сол пайызға артады. Нақты мәнде сода зауыты бастапқы жағдайдағыдай. Ол сода санын шығарады және сұраныс ұлғайғанға дейін бірдей еңбек мөлшерін пайдаланады.

Бірақ егер жиынтық сұраныс өсе берсе, онда соданың сұранысы да, соданың бағасы да жалақы сияқты жылдамдықпен өсуде. Сода зауыты толық жұмыспен қамтылған және жұмыс күшінің созылмалы жетіспеушілігінде жұмыс істеуді жалғастыруда. Баға мен жалақы сұранысты тудыратын инфляция спиралы бойынша бір-бірн жоғары көтеріп келеді.

АҚШ-тағы сұраныс инфляциясы

Сұраныс инфляциясы Америка Құрама Штаттарында 1960 жылдардың соңында пайда болды. 1960 жылы инфляция орташа болды-жылына 2%, бірақ 1966 жылға қарай ол баяу 3% дейін өсті. Содан кейін, 1967 жылы Вьетнам соғысына мемлекеттік шығыстардың үлкен өсуі және әлеуметтік бағдарламаларға

арналған шығыстардың артуы, ақша санының өсу қарқынының ұлғаюымен бірге жиынтық сұранысты тез арттырды. Демек, жиынтық сұраныс қисығының оңға ығысуы жылдамдады, ал баға деңгейі жылдам ұлғайды. Нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ-ден жоғары, ал жұмыссыздық деңгейі өзінің табиғи деңгейінен төмен түсті.

Жұмыссыздықпен оның табиғи деңгейінен төмен ақша еңбекақысы тез өсе бастады, ал жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығы солға жылжиды. ФРЖ ақша массасының өсу қарқынының одан әрі ұлғаюына жауап берді және сұраныстың инфляциялық спиралі дамыды. 1970 жылға қарай инфляция жылына 5% - ға жетті. Келесі бірнеше жыл ішінде жиынтық сұраныс одан да жылдам өсті, ал инфляция өсуде. 1974 жылға қарай инфляция жылына 11% - ға жетті. Бұдан әрі, жиынтық ұсыныс күрт ауытқуы шығындар инфляциясын жасай алады, қалай жасайтынын көрейік.

Шығындар Инфляциясы

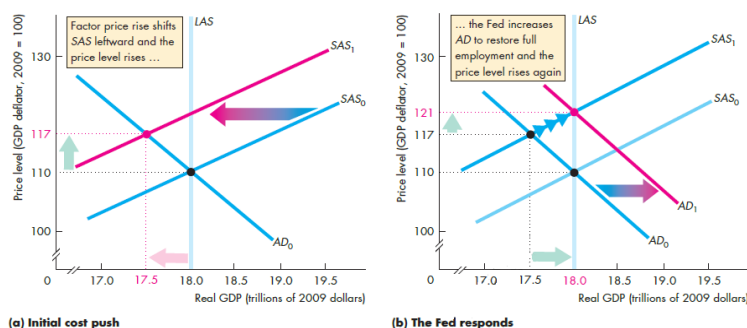
Шығындардың ұлғаюынан басталатын инфляция шығындар инфляциясы деп аталады. Шығыстарды ұлғайтудың негізгі екі көзі

1. Ақшалай жалақы деңгейін ұлғайту
2. Шикізатқа ақшалай бағалардың өсуі

Осы баға деңгейінде өнімнің өзіндік құны жоғары болса, фирмалар өндіруге дайын сома соғұрлым аз болады. Мәселен, егер ақша жалақысы немесе шикізат бағасы (мысалы, мұнай) өссе, фирмалар тауарлар мен қызмет көрсетуді қысқартады. Жиынтық ұсыныс азаяды, ал жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығы солға ығысады. Қысқа мерзімді жиынтық ұсыныстың мұндай төмендеуінің баға деңгейіне және нақты ЖІӨ-ге әсерін көріп отырмаз.

Жиынтық ұсынысты қысқартудың бастапқы әсері

Шартты түрде өткен жылы баға деңгейі 110, ал нақты ЖІӨ - 18 триллион доллар болды. Әлеуетті нақты ЖІӨ \$ 18 трлн. құрады.

Бұл жағдай 3-ші суретте көрсетілген. а) бөлігінде AD_0 жиынтық сұраныс қисығы, $shortrun$ жиынтық ұсыныс қисығы SAS_0 болды, және ұзақ мерзімді перспективада жиынтық ұсыныс қисығы lag болды. Ағымдағы жылы әлемдік мұнай өндірушілер олардың нарықтық билігін нығайтатын және мұнайдың салыстырмалы бағасын арттыратын бағаны белгілеу жөніндегі ұйымды құрайды. Олар мұнай бағасын арттырады және бұл әрекет қысқа мерзімді жиынтық ұсынысты азайтады. Қысқа мерзімді жиынтық ұсыныс қисығы солға SAS_1 қарай жылжиды. Баға деңгейі 117-ге дейін көтеріледі, ал нақты ЖІӨ \$17,5 трлн-ға дейін төмендейді. Экономика толық жұмыспен қамту тепе-теңдігінен төмен деңгейде және құлдырау бар.

Бұл оқиға-баға деңгейінің бір жолғы артуы. Бұл инфляция емес. Шын мәнінде, ұсыныс өзі инфляцияны тудыруы мүмкін емес. Баға деңгейінде бір реттік өсуді тудыратын, жалғасып келе жатқан инфляция үдерісіне айналуы үшін, біржолғы бағалық өсуден де көп нәрсе болуы керек. Ақша саны үнемі өсуі керек. Кейде ол қазір көріп отырғандай артады.

Жиынтық Сұраныс

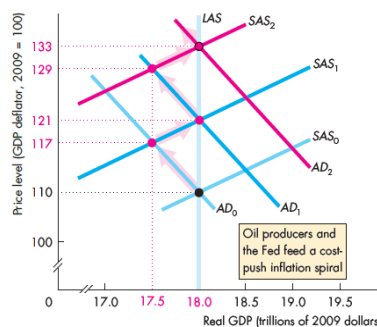
Нақты ЖІӨ азайған кезде жұмыссыздық өзінің табиғи деңгейінен жоғары көтеріледі. Мұндай жағдайда мазасыздық пен толық жұмыспен қамтуды қалпына келтіру бойынша іс-қимылдарға шақыру жиі

таратылады. ФРЖ пайыздық мөлшерлемені төмендетеді және ақша санын арттырады деп болжаймыз. Жиынтық сұраныс өсуде 3-ші суретте көрсетілген. б) бөлігінде жиынтық сұраныс қисығы AD1 оңға ығыстырылады және толық жұмыспен қамту қалпына келтіріледі. Бірақ баға деңгейі 121-ге дейін көтерілді.

Шығындардың Өсуін Ынталандыратын Инфляция Процесі

Мұнай өндірушілер енді олар сатып алған барлық баға өсе түскенін көреді, сондықтан мұнай өндірушілер оның жаңа жоғары салыстырмалы бағасын қалпына келтіру үшін мұнай бағасын қайта арттырады. 4-ші суретте әңгіме жалғасуда.

Қысқа мерзімді перспективада қазір жиынтық ұсыныс қисығы SAS2-ге ауысады. Баға деңгейі артады, ал нақты ЖІӨ төмендейді.

Баға деңгейі 129-ға дейін өсуде, ал нақты ЖІӨ \$17,5 трлн-ға дейін төмендейді. Жұмыссыздық өзінің табиғи деңгейінен жоғары өсуде. Егер ФРЖ ақша санының артуымен жауап берсе, жиынтық сұраныс артады және жиынтық сұраныстың қисығы AD2-ге жылжытылады. Баға деңгейі одан да жоғары—133-ке дейін көтеріледі және толық жұмыспен қамту қайта қалпына келтіріледі. Нәтижесінде инфляциялық спираль шығады. Бағаның өсуі мен нақты ЖІӨ төмендеуінің үйлесімі стагфляция деп аталады.

Сіз ФРС дилемма екенін көресіз. Егер ол өндірушілер мұнай бағасын көтергенде жауап бермесе, экономика толық жұмыспен қамтылудан төмен қалады. Егер ФРЖ толық жұмыспен қамтуды қалпына келтіру үшін ақша санын арттырса, бұл мұнай бағасының тағы бір өсуіне әкеледі, ол ақша санының одан да көп өсуіне әкеледі. Егер ФРЖ мұнай бағасының әрбір өсуіне ақша санының ұлғаюына әсер ететін болса, инфляция мұнай өндірушілер анықтайтын қарқынмен өсетін болады. Бірақ егер ФРЖ ақша массасының өсуін тежесе, экономика толық жұмыспен қамту деңгейінен төмен болады.

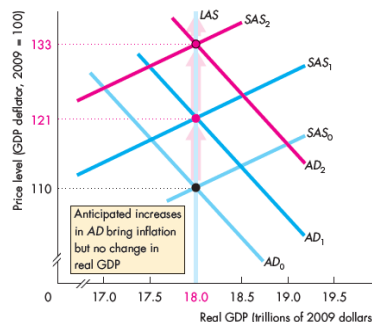
Каламаздағы шығындардың инфляциясы Каламазда соданы құю зауытында не болады, экономика шығындардың инфляциясын бастан кешкенде? Мұнай бағасы өссе, сода құю шығындары да өседі. Бұл жоғары шығындар сода ұсынысын азайтады, оның бағасын арттырады және өндірілетін санын азайтады. Сода зауыты кейбір жұмысшыларды жұмыстан шығарады. Мұндай жағдай ФРЖ жиынтық сұранысты немесе мұнай бағасы төмендегенге дейін сақталады. Егер ФРЖ жиынтық сұранысты арттырса, содаға сұраныс пен оның бағасы артады. Соданың жоғары бағасы жоғары пайда әкеледі, ал құю зауыты оның өндірісін арттырады. Сода фабрикасы жұмыстан босатылған жұмысшыларды жалдайды.

Америка Құрама Штаттарындағы шығындар инфляциясы 1970-ші жылдары болды. Ол 1974 жылы мұнай экспорттаушы елдердің ұйымы (ОПЕК) мұнай бағасын төрт есе көтерген кезде басталды. Мұнайға жоғары баға жиынтық ұсынысты төмендетті, бұл баға деңгейін жылдам арттыруға және нақты ЖІӨ-ді қысқартуға мүмкіндік берді. Сонда ФРЖ дилеммамен бетпе-бет келді: ол ақша санын көбейте ме және шығындарды ынталандыратын күштерге бейімделе ме, әлде ақшаның өсуін шектей отырып, жиынтық сұраныстың өсуін тежей ме? 1975, 1976 және 1977 жылдары ФРЖ бірнеше рет ақша санының тез өсуіне жол берді және инфляция жылдам қарқынмен жалғасты. 1979 және 1980 жылдары ОПЕК мұнай бағасын қайта көтере алды. Осы мәселе бойынша ФРЖ мұнай бағасының өсуіне ақша санының артуымен жауап бермеуді шешті. Нәтиже рецессия, сондай-ақ, сайып келгенде, инфляцияның құлдырауы болды.

Күтілетін инфляция егер инфляция күтілсе, онда нақты ЖІӨ-нің ауытқуы, сіз тек қана зерттеген сұраныс пен шығасылардың инфляциясын сүйемелдейді. Оның орнына инфляция ұзақ мерзімді перспективада

сияқты, әлеуетті ЖІӨ-ге тең нақты ЖІӨ-мен және оның табиғи қарқынындағы жұмыссыздықпен жалғасады. 5-ші суретте өткен жылы жиынтық сұраныстың қисығы AD_0 , жиынтық ұсыныстың қисығы SAS_0 , ал жиынтық ұсыныстың ұзақ мерзімді қисығы LAS болды. Баға деңгейі 110, ал нақты ЖІӨ-18 триллион долларды құрады.

Барлығы оңай болу үшін әлеуетті ЖІӨ өзгермейді деп болжаймыз, сондықтан LAS қисығы қозғалмайды. Сондай-ақ, жиынтық сұраныстың AD_1 дейін өсуі күтілуде.

Жиынтық сұраныстың осындай өсуін күтуде ақшалай жалақы деңгейі жоғарылайды, ал жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығы солға ығысады. Егер жалақының ақшалай ставкасы баға сияқты сол пайызға жоғарыласа келесі жылға арналған жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығы- SAS_1 деңгейін көтеру күтілуде.

Егер жиынтық сұраныс күтілгендей болса, жиынтық сұраныстың қисығы AD_1 тең. Қысқа мерзімді жиынтық ұсыныс қисығы, SAS_1 және AD_1 нақты баға деңгейін 121 деңгейінде анықтаңыз. Өткен жылдан осы жылға дейінгі кезеңде баға деңгейі 110-нан 121-ге дейін өсті, ал экономикадағы инфляция қарқыны күтілетін деңгейде болды. Егер инфляция жалғасса, жиынтық сұраныс келесі жылы өсуде және жиынтық сұраныстың қисығы AD_2 -ге ауысады. Ақшалай жалақы деңгейі күтіліп отырған инфляцияны көрсету үшін жоғарылайды, ал жиынтық ұсыныстың қысқа мерзімді қисығы SAS_2 -ге ауысады. Баға деңгейі күтілгендей, 133-ке дейін көтеріледі.

Бұл инфляцияны не тудырды? Тікелей жауап-бұл адамдар инфляцияны күтетіндіктен, ақшалай жалақы деңгейі өсті, баға деңгейі өсті. Бірақ күту ақталды. Жиынтық сұраныс артады және бұл арттыру. Инфляция жиынтық сұраныстың нақты және күтілетін ұлғаюын туғызды. Толық жұмыспен қамту кезінде күтілетін инфляция-бұл ақшаның сандық теориясы болжайтын процесс.

Инфляциялық үдерістің және оның қысқа мерзімді салдарларының бұл неғұрлым кең талдауы ақшаның сандық теориясы инфляцияның ауытқуын неге түсіндірмегенін көрсетеді. Экономика 5-ші суретте сипатталған бағамға сәйкес келеді, бірақ жиынтық сұраныстың өсуі дұрыс болжанған жағдайда ғана сандық теория болжанады.

Инфляцияны болжау

Инфляцияны болжау үшін адамдар оны болжауы керек. Макроэкономикалық болжау агенттіктерінде, банктерде, сақтандыру компанияларында, кәсіподақтарда және ірі корпорацияларда жұмыс істейтін кейбір экономистер инфляцияны болжауға маманданған. Ең жақсы қолжетімді болжам барлық тиісті ақпаратқа негізделген және ұтымды күту деп аталады. Ұтымды күту міндетті түрде дұрыс болжам емес. Бұл қолда бар ақпаратпен жақсы болжам. Бұл жиі дұрыс емес болып шығады, бірақ қолда бар ақпаратымен жасалған болжамнан жақсы болжам болуы мүмкін емес.

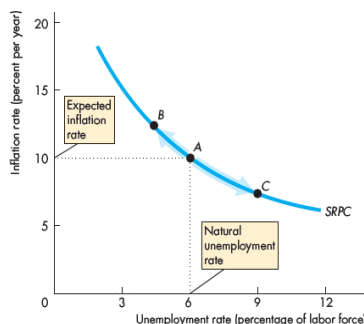
Инфляция және іскерлік цикл

Инфляция болжамы дұрыс болғанда, экономика толық жұмыспен қамтылған кезде жұмыс істейді. Егер жиынтық сұраныс күтілгеннен тезірек өссе, нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ-нен жоғары көтеріледі, инфляция деңгейі оның күтілетін деңгейінен асып түседі және экономика сұранысты ынталандыратын инфляция жағдайында болады. Егер жиынтық сұраныс күтілгеннен баяу өссе, нақты ЖІӨ әлеуетті ЖІӨ-нен төмен түседі, ал инфляция деңгейі баяулайды.

Жұмыссыздық пен инфляция арасындағы кері байланысты зерттеген ғалым ағылшын экономисі А.Филлипс болып табылады. 1958 жылы Филлипс жұмыссыздық пен инфляция ықпалын көрсететін,

«сұраныс инфляциясы» деген үлгіні ұсынды, кейінірек ол «Филлипс қисығы» деп аталды (6 суретте көрсетілген).

Филлипс теориясы бойынша жұмыссыздық көрсеткіштері номиналды жалақының өсуі төмендеген жағдайда жоғарылайды да, жалақының өсуіне қарай төмендейді. Бұл арақатынасты 1861-1956 жылдардағы Ұлыбритания санақтары деректерін пайдалана отырып, ол жалақы ставкасы өзгеруі мен жұмыссыздық деңгейінің арасындағы тәуелділіктің кері әсерін қисық арқылы көрсетті. Сөйтіп, Англиядағы жұмыссыздықты 2,5 - 3 пайыздан артық көбейтуі баға мен жалақының өсуін күрт баяулататынын дәлелдеді.

Үкімет Филлипстің қисық сызығын сол күйінде экономикалық саясатты жасаудың құралы ретінде қолданды. Әсіресе ол толық жұмыспен қамту және өндіріс бағасының тұрақтылығын анықтайтын жағдайда пайдаланылды.

Абцисса осінде жұмыссыздық деңгейі, ординат осінде тауар бағаларының өсу қарқыны бейнеленеді. Қисық сызық өсу параметрлерінің көрінісі. Филлипс гипотезасына сәйкес, жұмыссыздық артса, бағалар да азаяды, яғни инфляция да азаяды, өйткені жұмысы жоқ адамдардың тауарларды сатып алуға қауқары аз болады. Сондай-ақ керісінше жұмыссыздық азайса, адамдар көбірек тауарларды тұтынуға тырысады, яғни тауарларға деген сұраныс артып, тауарлардың бағалары да артады.

Филлипс қисығының кемшілігі.

Бұл тәуелділік 1970 жылдарының ортасына дейін орынды болды, кейін инфляция мен жұмыссыздық өзара тәуелсіз бағытта өзгере бастады.

Яғни инфляция да, жұмыссыздық та бірге артқан жылдарды зерттеушілер бақылады. Филлипс қисығы бойынша бұлай болмауы тиіс еді.

Экономикалық реттеу тәжірибесі көрсеткендей, Филлипс қисық сызығы қысқа мерзімді экономикалық жағдайларда қолдануға келеді. Өйткені, ұзақ мерзімді жоспарда (5-10 жыл) жұмыссыздықтың жоғары болуына қарамастан инфляция үдей береді, мұның бірталай себептері бар.

Бұлардың ішіндегі жиынтық сұранысты ынталандыру мәселесін бөліп көрсету керек. Үкімет инфляция арқылы жұмыссыздықтың төмен деңгейін тұрақтандыру үшін еңбекшілерді «жалған күту» дегенге сендіре алса, көздеген мақсатына жетеді. Мысалы, жалдамалы жұмысшылар номиналды жалақы ставкасының өсуін байқап, еңбек ұсынысын көбейтеді. Мұнда Филлипстің концепциясы бойынша инфляцияның өсуі (мұнымен байланысты номиналды жалақының өсуі) жұмыссыздықты азайтуы мүмкін. Бірақ, бір кезде халық номиналды жалақының жоғары ставкасының шын бағасын біледі. Өйткені, инфляция тұсында нақты жалақының жоғарылауы оның номиналды дәрежесінің өсуімен бірдей емес, оған сәйкес келмейді.